

Jméno autora: Mgr. Hana Boháčová

Datum vytvoření: 19. 02. 2013

Číslo DUMu: VY_32_INOVACE_14_CJL_1

Ročník: I.

Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazykové vzdělávání a komunikace, Estetické vzdělávání

Vzdělávací obor: Literatura

Tematický okruh: Literatura doby husitské

Téma: Husitství

Metodický list/anotace:

Test z literatury doby husitské, otázky se týkají doby, hlavních představitelů a významu této literatury. Možné využít jako opakování i v ostatních ročnících.

Doba husitská v literatuře

Doba **příprav** husitského hnutí, **husitské hnutí** a **doznívání husitských myšlenek**

Snaha o **nápravu společnosti na základě nápravy církve** (reforma)

Velkou úlohu má kazatelství, husitská píseň

1. etapa: doba příprav husitského hnutí (do roku 1420)

Husovi předchůdci a Mistr Jan Hus

2. etapa: roku 1420 až 1434, doba vrcholná

doba husitských bojů, bitva na Vítkově, vznik Tábora, bitva u Lipan

3. etapa: 1434 až 1471, doznívání husitských ideálů

Petr Chelčický a Jednota bratrská, Jiří z Poděbrad

1. Etapa

Husovi předchůdci

Kazatelé, kteří připravovali půdu husitskému hnutí
Velký vliv anglického reformátora Johna Wicliffa

Jan Milič z Kroměříže

Matěj z Janova

Konrád Waldhauser: kázal latinsky a německy (pro vyšší vrstvy), současník Karla IV.

Tomáš Štítný ze Štítného: český šlechtic, kazatel, reformátor, psal o náboženských otázkách
česky, zaměřuje se na nižší šlechtu

Píše **traktáty** = učené pojednání o náboženských nebo filozofických otázkách

Řeči besední (forma rozhovoru otce s dětmi o základních náboženských otázkách)

Řeči sváteční a nedělní (výklad evangelií rozepsaný na jednotlivé neděle a svátky)

Jan Hus

Mistr = univerzitní titul

Kazatel (kázal v Betlémské kapli v Praze, po zákazu činnosti a působení v Praze (interdikt) odchází na venkov, na Kozí Hrádek a Krakowec)

Reformátor

Upálen za svoji kritiku církve v Kostnici **5. 7. 1415**

Díla: píše **česky** (pro lid) a **latinsky** (pro církevní hodnostáře)

○ **církev** (latinsky): ostrá kritika církve a jejího rozmařilého života; hlavou církve je Kristus a všichni věřící i papež se mají podřítit Božím zákonům

○ **svatokupectví** (kritika prodávání odpustků), **Výklad Viery, Desatera a Páteře**

○ **pravopis českým**: nahradil spězkový pravopis diakritickým

2. etapa

Vrcholná doba husitská

1420: vítězná bitva na Vítkově

1434: porážka husitských vojsk u Lipan

Nejvýznamnější **památky**:

Jistebnický kancionál

Budyšínský rukopis: Budyšín (německy Bautzen) je město v dnešním Německu
obsahuje 3 skladby: Žaloba Koruny české

Porok (výtka, domluva) Koruny české

Hádání Prahy s Kutnou Horou (obhajoba husitských ideálů)

husitských ide

Husitské písně: Ktož jsú boží bojovníci

Povstaň, povstaň veliké město pražské

3. etapa

Doznívání husitských ideálů

1434: porážka u Lipan

1471: umírá Jiří z Poděbrad, poslední husitský král

Petr Chelčický

Zchudlý jihočeský zeman, sám se vzdělával, byl ovlivněn i Janem Husem, Tomášem Štítným ze Štítného
Dílo:

○ **boji duchovním**: byl odpůrcem vedení válek z náboženských důvodů - odsoudil husitské války, je proti násilí (nezabiješ), hlásá křesťanskou pokoru

○ **trojím lidu**: odsoudil středověké dělení společnosti na 3 stavy: duchovenstvo, vojáci a lid
podle Bible jsou si všichni rovni

Sieť viery pravej: traktát; symbolika síť (síť je víra), kde uváznou největší ryby, hříšníci = panovník a papež

Jednota bratrská

Vychází z učení Petra Chelčického

Vyděluje se z kalšnictví, nejprve jako sekta

Zásady: podpora fyzické práce, odmítání vzdělání, příslušníci jsou "bratři a sestry"

Příslušníci této církve často pronásledováni; poslední biskup Jednoty bratrské byl Jan Ámos Komenský

Ok Password Number of questions 10

Q.1 Q.2 Q.3 Q.4 Q.5 Q.6 Q.7 Q.8 Q.9 Q.10

Mezi Husovy předchůdce patří:

A C

B D

The correct answer is

SMART
Technologies

Literatura:

MGR. HÁNOVÁ, Eva a kol. *Odmaturuj z literatury*
1. Brno: Didaktis, spol.s r.o., 2004, ISBN 80-7358016-0.